

Remissyttrande över betänkandet Vägen mot fossiloberoende jordbruk (SOU 2021:67)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till beslut att anta framtaget remissyttrande över betänkandet; Vägen mot fossiloberoende jordbruk.

Bakgrund

Gullspångs kommun har getts tillfälle att yttra sig över utredningen Vägen mot fossiloberoende Jordbruk.

Gullspångs kommuns remissyttrande

I Gullspångs kommun finns ett stort antal företag inom de areella näringarna och dessa utgör en viktig grund i kommunens näringslivsstruktur. Det finns potential i dessa företag att öka sin produktion både av livsmedel och energi men tyvärr ser vi snarare en avveckling på grund av bristande lönsamhet.

Jordbruket som bransch har inga korta vägar till omställning till fossiloberoende. Hela strukturen är idag uppbyggd med en maskinpark som i stora delar är helt beroende av flytande bränsle. Elektrifiering sker till viss del men primärt av de maskiner som går inomgårds. Enligt vår bedömning är detta tillsammans med den bristande lönsamheten, som gör det svårt att satsa på ny och dyr teknik, att omställningen går långsammare än i övriga samhället.

Gullspångs kommun välkomnar därför den ansats som utredningen har, att stärka lönsamheten och konkurrenskraften i de gröna näringarna vilket kan leda till en ökad inhemsk produktion av livsmedel och energi. Detta bidrar till en lokal utveckling av våra landsbygdsområden genom en stärkt ekonomi och ökat antal arbetstillfällen.

Sverige som land har höga ambitioner på klimatområdet och i grunden anser vi att detta är positivt. Det medför dock ökade kostnader för både företagare och konsumenter vilket den senaste tidens kraftigt ökande priser på alla energiprodukter uttryckligen har visat. Nedrustning av inhemsk energiproduktion, undermålig distributionsförmåga av elenergi och en ökad andel biodrivmedel i bensin och diesel är tydligt bidragande orsaker till kostnadsläget. För företag som agerar på en global marknad kan denna utveckling vara förödande om inte kompensation sker på annat vis. Vi välkomnar

därför utredningens förslag om en skatteväxling där Sveriges lantbrukare kompenseras för sina höga kostnader.

När det kommer till produktion av energi är vi övertygade om att potentialen är mycket stor runt om i landet, inte minst i Gullspångs kommun. Här pågår just nu en fördjupad förstudie som rör biobränsleproduktion där projektpartner i form av Volvo, OK/Q8 och Moelven är engagerade. Frågan är inte ny för oss men vi har tidigare inte sett de kommersiella möjligheterna. Vi tror dock att en viktig förutsättning för dessa anläggningar är möjlighet till investeringsstöd till exempel via Industriklivet. Idag riktas mycket resurser till forskning men om det ska bli produktion på riktigt måste det tillföras kapital även till själva etableringen.

Det kan tyckas förvånande att vi inte har kommit längre inom detta område men en stor hämsko är de kortsiktiga och otydliga spelregler som erbjuds. Här krävs ett krafttag för att skapa robusta och förutsägbara system som ger den stabilitet som dessa investeringar kräver. Detta gäller såväl EU:s regelverk kring bioenergi som den nationella energilagstiftningen samt EU:s statsstödsregler. Tyvärr har alla dessa varit mycket svajiga under de senaste 15 åren vilket skapar osäkerhet för investerare, inte minst kring vilka teknikval man ska göra. Ett exempel är att EU ska tillåta ett permanent undantag där skattebefrielse för flytande biodrivmedel tillåts, något som med dagens system bara medges ett år i taget. Utredningens förslag är en bit på vägen men fler delar av politiken behöver flytta fokus mot framtiden.

Lokal/regional produktion av livsmedel och energi stärker hela nationen på flera sätt, dels genom arbetstillfällen och ekonomi som redan nämnts, dels också ur ett säkerhetsperspektiv. Vår beredskap är idag undermålig inom flera områden och den tar lång tid att återuppbygga. Inte minst har de senaste årens pandemi bevisat detta. Läget är ostabilt på många platser runtom i världen och utvecklingen är mer oviss än på länge. Av dessa orsaker är det än viktigare att bibehålla och utveckla livsviktiga näringarna som mat och energi utgör inom landets gränser och dessa branscher måste understödjas för att hålla oss rustade för sämre tider.

Mats Öman
Kommunchef